

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-515/19

**Eutelsat SA
przeciwko**

**Autorité de régulation des communications électroniques et des postes
i
Inmarsat Ventures SE**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Conseil d'État (Francja)]

Wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 15 kwietnia 2021 r.

Odesłanie prejudycjalne – Zbliżanie ustawodawstw – Sektor telekomunikacji – Zharmonizowane wykorzystanie widma radiowego w pasmach częstotliwości 2 GHz w celu wdrożenia systemów dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej – Decyzja nr 626/2008/WE – Artykuł 2 ust. 2 lit. a) i b) – Artykuł 4 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) – Artykuł 7 ust. 1 i 2 – Artykuł 8 ust. 1 i 3 – Systemy satelitarnej komunikacji ruchomej – Pojęcie „stacji ruchomej ziemskiej” – Pojęcie „uzupełniających elementów naziemnych” – Pojęcie „wymaganej jakości” – Rola, odpowiednio, elementów satelitarnych i naziemnych – Ciążący na wybranym operatorze systemów satelitarnej komunikacji ruchomej obowiązek obsługiwanego określonego procentowo udziału ludności i terytorium – Niedochowanie – Wpływ

1. *Zbliżanie ustawodawstw – Sektor telekomunikacji – Selekcja i zezwolenia dotyczące systemów dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej – Decyzja nr 626/2008 – Zezwolenia wydawane przez państwa członkowskie – Wykorzystanie widma radiowego w celu wdrożenia systemów dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej – System satelitarnej komunikacji ruchomej – Umieszczona na powierzchni ziemi stacja, która może być uznana za uzupełniające elementy naziemne systemów satelitarnej komunikacji ruchomej – Warunki – Wymagana jakość – Kryteria udzielenia lub odmowy udzielenia operatorowi przez właściwe organy państw członkowskich zezwoleń niezbędnych do zapewnienia tych elementów systemów satelitarnej komunikacji ruchomej [decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 626/2008, motywy 5, 19, art. 1 ust. 1, art. 2, ust. 2 lit. a), b), art. 8 ust. 1, 3]*

(zob. pkt 35–37, 39–41, 44, 50, 51, 53, 55–57; pkt 1 sentencji)

2. *Zbliżanie ustawodawstw – Sektor telekomunikacji – Selekcja i zezwolenia dotyczące systemów dostarczających usługi satelitarnej komunikacji ruchomej – Decyzja nr 626/2008 – Zezwolenia wydawane przez państwa członkowskie – Wykorzystanie widma radiowego w celu wdrożenia systemów dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej – Stacja ruchoma ziemiska – Kryteria oceny – Możliwość komunikowania się*

takiej stacji, bez odrębnego sprzętu, zarówno z uzupełniającymi elementami naziemnymi, jak i z satelitą – Brak wpływu
[decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 626/2008, art. 2 ust. 2 lit. a)]

(zob. pkt 71–74; pkt 2 sentencji)

3. *Zbliżanie ustawodawstw – Sektor telekomunikacji – Selekcja i zezwolenia dotyczące systemów dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej – Decyzja nr 626/2008 – Zezwolenia wydawane przez państwa członkowskie – Wykorzystanie widma radiowego w celu wdrożenia systemów dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej – Uzupełniające elementy naziemne – Uchybienie ciężącemu na operatorze obowiązku obsługiwanego określonego procentowo udziału ludności i terytorium – Prawo odmowy udzielenia temu operatorowi przez właściwe organy państw członkowskich zezwoleń niezbędnych do zapewnienia wspomnianych elementów systemów satelitarnej komunikacji ruchomej – Brak*
[decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 626/2008, art. 4 ust. 1 lit. c) ppkt ii), art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 1]

(zob. pkt 77; pkt 3 sentencji)

Streszczenie

Usługa połączenia internetowego na pokładzie samolotów: system satelitarnej komunikacji ruchomej, który w zakresie przepustowości opiera się głównie na uzupełniających elementach naziemnych, zainstalowanych w taki sposób, że będą obejmowały zasięgiem całe terytorium Unii, nie musi być niezgodny z europejskimi ramami regulacyjnymi

Zwiększone wykorzystywanie elementów naziemnych jest możliwe, pod warunkiem że konkurencja nie zostanie zakłócona, a komponent satelitarny systemu jest rzeczywiście i konkretnie użyteczny

Aby ułatwić rozwój konkurencyjnego rynku wewnętrznego satelitarnych usług komunikacji ruchomej w Unii Europejskiej i stopniowo zapewnić zasięg we wszystkich państwach członkowskich, Parlament Europejski i Rada wydały decyzję nr 626/2008 (zwaną dalej „decyzją o MSS”)¹. W wyniku procedury selekcji operatorów ogólnoeuropejskich systemów dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej² Komisja Europejska wybrała, między innymi, przedsiębiorstwo Inmarsat Ventures SE (zwane dalej „Inmarsatem”). Przedsiębiorstwo to opracowało system o nazwie „European Aviation Network”, przeznaczony do świadczenia usług połączeń lotniczych. Decyzją z dnia 21 października 2014 r. Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (urząd regulacji łączności elektronicznej i poczty, Francja) zezwolił mu na korzystanie na terytorium Francji metropolitalnej z określonych częstotliwości, a decyzją z dnia 22 lutego 2018 r. udzielił mu zezwolenia na eksploatację uzupełniających elementów naziemnych [zwanym dalej „CGC” (z ang. „complementary ground

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 626/2008/WE z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie selekcji i zezwoleń dotyczących systemów dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej (MSS) (Dz.U. 2008, L 172, s. 15), art. 2 ust. 2 lit. a) i b) oraz art. 8 ust. 1 i 3 decyzji o MSS.

² Artykuł 2 ust. 2 lit. a) i b) decyzji o MSS w związku z art. 8 ust. 1 i 3 tej decyzji.

components”)]³ systemów satelitarnej komunikacji ruchomej. Z tego względu Eutelsat, konkurent Inmarsat, wniósł do Conseil d'État (rady stanu, Francja) skargę o stwierdzenie nieważności tej ostatniej decyzji z powodu, w szczególności, naruszenia prawa Unii.

Trybunał, do którego francuski naczelny sąd administracyjny zwrócił się z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, dokonał w swoim wyroku wykładni „systemów satelitarnej komunikacji ruchomej”, a także pojęć „CGC” i „stacji ruchomej ziemskiej”⁴ w świetle decyzji o MSS. Ponadto Trybunał przedstawił wyjaśnienia dotyczące prawa udzielenia lub odmowy udzielenia operatorowi przez właściwe organy państw członkowskich zezwoleń niezbędnych do zapewnienia elementów systemów satelitarnej komunikacji ruchomej.

Ocena Trybunału

Trybunał podkreślił przede wszystkim, że „system satelitarnej komunikacji ruchomej” nie musi opierać się, w zakresie przepustowości, głównie na komponencie satelitarnym tego systemu. Odnośnie postanowienia decyzji o MSS nie definiują bowiem, pod względem przepustowości, stosunku między komponentem satelitarnym systemu satelitarnej komunikacji ruchomej a komponentem naziemnym tego systemu. Ponadto użycie terminu „uzupełniający” w wyrażeniu „uzupełniające elementy naziemne” nie pozwala na wyciągnięcie żadnego wniosku, ponieważ termin ten nie wskazuje na względne znaczenie obu elementów składowych.

Następnie Trybunał uściślił, że umieszczona na powierzchni ziemi stacja może zostać zakwalifikowana jako „CGC systemów satelitarnej komunikacji ruchomej”, jeżeli spełnione są dwa zasadnicze wymogi. Jeśli chodzi o lokalizację, powinna być ona użytkowana w punkcie o stałej lokalizacji i musi obejmować obszar geograficzny znajdujący się w zasięgu wpływu satelity lub satelitów danego systemu satelitarnej komunikacji ruchomej. Ponadto z funkcjonalnego punktu widzenia umieszczona na powierzchni ziemi stacja powinna być wykorzystywana w celu poprawy dostępu do MSS na obszarach, na których nie można zapewnić łączności z komponentem satelitarnym tego systemu z wymaganą jakością. Zatem w przypadku spełnienia tych wymogów i spełnienia pozostałych wspólnych warunków⁵, z żadnego postanowienia decyzji o MSS⁶ nie można wywieść żadnego ograniczenia co do liczby CGC, które mogą być użytkowane, lub co do zakresu ich zasięgu geograficznego. W tym względzie pojęcie „wymaganej jakości” należy rozumieć jako poziom jakości konieczny do świadczenia usługi zaproponowanej przez operatora tego systemu i musi być interpretowany w świetle celu polegającego na wspieraniu innowacji, postępu technologicznego i interesów konsumentów.

To powiedziawszy należy stwierdzić, że eksploatacja CGC nie może prowadzić do zakłócenia konkurencji na danym rynku, a komponent satelitarny systemu satelitarnej komunikacji ruchomej powinien być rzeczywiście i konkretnie użyteczny w tym znaczeniu, że taki komponent musi być niezbędny do funkcjonowania tego systemu, z zastrzeżeniem samodzielnego funkcjonowania CGC w razie awarii elementu satelitarnego, które nie może przekroczyć 18 miesięcy. Kontrola spełnienia tych warunków należy do właściwych organów krajowych.

³ Artykuł 2 ust. 2 lit. b) decyzji o MSS w związku z art. 8 ust. 1 i 3 tejże decyzji.

⁴ Artykuł 2 ust. 2 lit. a) decyzji o MSS.

⁵ Artykuł 8 ust. 3 decyzji o MSS.

⁶ W szczególności art. 2 ust. 2 lit. b) decyzji o MSS.

Wreszcie, zdaniem Trybunału, do objęcia zakresem pojęcia „stacji ruchomej ziemskiej” nie jest wymagane, aby taka stacja mogła być w stanie komunikować się, bez odrębnego sprzętu, zarówno z CGC, jak i z satelitą. W tym względzie, po przypomnieniu szeregu wymogów, które powinny zostać spełnione, Trybunał stwierdził, że wymogom tym odpowiada zestaw składający się z dwóch odrębnych terminali odbiorczych połączonych komunikatorem, z których pierwszy znajduje się w górnej części kadłuba samolotu i komunikuje się ze stacją kosmiczną, drugi zaś jest usytuowany w dolnej części tego kadłuba i komunikuje się z CGC. Trybunał uściślił, że w tym kontekście bez znaczenia jest okoliczność, iż poszczególne elementy nie tworzą fizycznie nierozdzielnej całości.